

Wilson tétel

Tétel(*Wilson*) Legyen p prím. Ekkor

$$(p-1)! \equiv -1 \pmod{p} \quad (1)$$

1. Bizonyítás A baloldalon $(p-1)$ darab — a $p=2$ triviális esettől eltekintve, páros számú — tényező szorzata áll. Párosítsuk össze a tényezőket, úgy, hogy a párok szorzata 1 legyen. Mivel egy $ax \equiv 1 \pmod{p}$ kongruencia megoldható és pontosan egy megoldása lesz, mivel $(a, p) = 1|1$, ezért minden elemnek lesz párja és az egyértelmű lesz. Azt is meg kell vizsgálni, hogy mely elemeknek lesz saját maga a párja: $aa = a^2 \equiv 1 \pmod{p}$, azaz $p|a^2 - 1$, és tudjuk, hogy p prím, ezért $p|(a-1)$ vagy $p|(a+1)$. Tehát az $a \equiv 1$ ill. $a \equiv -1$ esetekben. Ebből következik, hogy a szorzat -1-gyel kongruens, hiszen a párok szorzata 1, ezt még 1-gyel ill. -1-gyel meg kell szorozni.

2. Bizonyítás Az Euler-Fermat tételt felhasználva: $x^{p-1} \equiv 1 \pmod{p}$, ha p prím és $(x, p) = 1$. Tekintsünk két polinomot: legyen $f(x) = x^{p-1} - 1 \pmod{p}$ és $g(x) = (x-1)(x-2)\dots(x-p+1) \pmod{p}$. Világos, hogy $f(i) = g(i) = 0, \forall i \in \{1, 2, \dots, (p-1)\}$. Mivel f és g $(p-1)$ -edfokú polinomok és $(p-1)$ helyen megegyeznek, ezért a két polinom azonos. Ebből viszont következik, hogy a nullában felvett értékük is megegyezik, azaz $f(0) = g(0)$, tehát $-1 \equiv (-1)(-2)\dots(-p+1) \pmod{p}$.